

На основу члана 31. и 48. Закона о високом образовању („Сл. гласник РС“ бр. 76/05, 97/08, 44/10, 93/12 и 89/13) и члана Статута Академије, Високе школе, Сенат-Наставно веће на седници од 2014. године , доноси

ПРАВИЛНИК О МЕЂУНАРОДНОЈ МОБИЛНОСТИ СТУДЕНАТА И ПРЕНОШЕЊУ ЕСПБ БОДОВА

Основне одредбе

Члан 1.

Правилником о међународној мобилности студената и преношењу ЕСПБ бодова (у даљем тексту: Правилник) уређују се основна начела и процедуре у вези са међународном мобилношћу студената која се остварује на Високој школи струковних студија у оквиру Академије струковних студија која подржава и промовише мобилност студената као интегралног дела процеса интернационализације високог образовања, а у складу са позитивно-правним прописима и општеприхваћеним европским стандардима. Критеријум и услови мобилности студената и преношења ЕСПБ бодова прописују се општим актом високошколске установе, односно споразумом високошколских установа.

Основни појмови

Члан 2.

Мобилност студената - Студијски боравак и стручна пракса коју студенти остварују на високошколским институцијама у иностранству.

Матична установа (*енг. Sending/Home Institution*) – Високошколска установа која упућује студента на размену. Под матичном установом се, у погледу права и обавеза према одлазећем студенту (и у смислу овог Правилника, уколико није другачије наглашено), подразумева висока школа која упућује студента на размену, тј. висока школа на којој студент студира, осим у случају када се студијски програм који студент похађа остварује под непосредном ингеренцијом Академије, у ком случају се под матичном установом у погледу права и обавеза према одлазећем студенту подразумева Академија.

Установа-прималац (*енг. Receiving/Host Institution*) – Високошколска установа, односно висока или друга институција на којој студент остварује мобилност.

Одлазећи студент (*енг. Outgoing student*) – Студент који своју мобилност (студије или стручну праксу) остварује на високошколској институцији у иностранству.

Долазећи студент (*енг. Incoming student*) – Студент Академије из иностранства који своју мобилност (студије или стручну праксу) остварује на високој школи.

Период мобилности – Временски период током којег је студент на размени, односно на стручној пракси у иностранству, односно из иностранства у земљи.

План студијског боравка (*енг. Study Visit Plan*) – Документ којим студент, приликом конкурисања за програм размене, предлаже предмете које планира да полаже, односно предлаже друге академске активности (истраживање и сл.) које планира да оствари у установи-примаоцу. Уколико студент буде примљен на размену, на основу Плана студијског боравка се сачињава Уговор о учењу. План студијског боравка обавезно потписују студент и овлашћено лице матичне установе.

Уговор о учењу (*енг. Learning Agreement*) - Уговор којим се студенту првог или другог степена високог образовања утврђују обавезе и активности које ће остварити у установи-примаоцу. Уговор о учењу је тростран и закључује се између матичне установе, установе-примаоца и студента који учествује у мобилности.

Уговор о учењу и истраживању (*енг. Study and Research Plan*) - Уговор којим се за студента другог степена студија утврђују обавезе и активности које ће остварити у установи-примаоцу. Уговор о учењу и истраживању је тростран и закључује се између матичне установе, установе-примаоца и студента који учествује у мобилности.

Уговор о стручној пракси и обавези поштовања квалитета (*енг. Training Agreement and Quality Commitment*) - Уговор којим се за појединог студента уговара програм стручне праксе у установи у иностранству.

Препис оцена (*енг. Transcript of Records*) – Документ којим високошколска установа пружа детаљне податке о оствареним резултатима (оценама, ЕСПБ бодовима) студента.

Потврда о обављеној стручној пракси (*енг. Transcript of Work*) – Исправа којом установа пружа детаљне податке о обављеној стручној пракси и постигнутим резултатима студента.

ЕСПБ координатор - Лице које је Академија, односно висока школа овластила за потписивање докумената мобилности, вођење поступка признавања периода мобилности и доношења решења о признавању периода мобилности.

Признавање периода мобилности – Поступак којим се одлучује о признавању положених испита, ЕСПБ бодова и оцена које је студент остварио на размени.

Усклађена оцена – Оцена за коју се, у поступку признавања периода мобилности, утврди да је еквивалентна оцени коју је студент добио у установи-примаоцу.

ЕСПБ табела оцењивања (*енг. ECTS Grading Table*) - Препоруке Европске комисије за тумачење и разумевање резултата које је студент постигао на размени и конверзију истих у ЕСПБ бодове и оцене у матичној установи.

ЕСПБ скала оцењивања (*енг. ECTS Grading Scale*) - Препоруке Европске комисије за тумачење и разумевање резултата које је студент постигао на размени и конверзију истих у ЕСПБ бодове и оцене у матичној установи. ЕСПБ скала оцењивања је прелазно решење које се користи до преласка на употребу ЕСПБ табеле оцењивања.

Каталог предмета (*енг. Course Catalogue*) – Преглед наставних предмета високе школе (код/шифра, садржина, број ЕСПБ бодова, очекивани исход учења након успешног савладавања предиспитних и испитних обавеза).

Мобилност студената

Члан 3.

Мобилност студената у смислу овог Правилника подразумева студирање, односно обављање стручне праксе током одређеног периода у установи-примаоцу у иностранству, након чега се студент враћа у матичну установу и наставља изворно уписани студијски програм.

Мобилност студената укључује студијски боравак, односно стручну праксу у склопу студија првог и другог степена. Мобилност студената се првенствено остварује у оквиру институционалних програма размене и на бази међународних споразума на нивоу Академије, односно високе школе.

Студент може остварити мобилност и изван институционалне мобилности из претходног става (нпр. на основу међудржавних споразума, доступних програма размене и могућности студирања на универзитетима у иностранству, а такође и на основу сопственог избора).

Академија тежи двосмерној мобилности студената која подразумева студијски боравак/стручну праксу студената у установи-примаоцу у иностранству, а уједно и студијски боравак/стручну праксу страних студената на Академији, односно високој школи у земљи.

Трајање периода мобилности

Члан 4.

Одредбе овог Правилника првенствено се примењују на мобилности студенатакоје трају најмање један семестар, што не искључује сходну примену истог у случају краћег трајања периода мобилности.

Студент може током студија више пута учествовати у програмима мобилности, с тим да укупно трајање периода мобилности на истом нивоу студија не може бити дуже од половине укупног трајања студијског програма на који је студент уписан.

Документи мобилности

Члан 5.

Основни документи на којима се заснива мобилност студената су:

1. Споразум високошколских установа,
2. План студијског боравка,
3. Уговор о учењу,
4. Уговор у учењу и истраживању,
5. План обуке/истраживања/предавања,
6. Уговор о стручној пракси и обавези поштовања квалитета,
7. Препис оцена,
8. Потврда о обављеној стручној пракси,
9. Решење о академском признавању периода мобилности.

Документи наведени у претходном ставу не искључују могућност постојања и другачијих докумената мобилности у оквиру конкретног програма размене.

План студијског боравка

Члан 6.

План студијског боравка (*енг. Study Visit Plan*) је документ у којем студент, приликом конкурисања за програм размене, предлаже предмете које планира да полаже у установи-примаоцу (односно друге академске активности које планира да оствари током периода мобилности).

План студијског боравка није обавезан документ мобилности, већ се сачињава у случајевима када то захтева одређени програм размене.

План студијског боравка је оријентационог карактера и сврха му је да упозна установу-примаоца са планираним академским активностима студента који се пријављује за размену.

План студијског боравка потписују студент и надлежни Академски ЕСПБ координатор његове матичне установе и он се сачињава пре него што студент поднесе конкурсну документацију за одређени програм мобилности.

Уколико студент буде прихваћен за програм размене, на основу Плана студијског боравка ће се сачинити Уговор о учењу.

Уговор о учењу

Члан 7.

Уговором о учењу (*енг. Learning Agreement*) уговорне стране (студент, матична установа и установа-прималац) прецизирају предмете које студент планира да полаже, односно друге академске активности (нпр. истраживање), које студент планира да оствари током свог студијског боравка у установи-примаоцу.

Уговор о учењу је документ мобилности за студенте првог и другог степена студија. Уговор о учењу треба у основи да се слаже са поднетим Планом студијског боравка (уколико је План студијског боравка био предвиђен конкурсном документацијом), али су дозвољене неопходне измене. Потписивањем Уговора о учењу, матична установа одобрава студенту одлазак на мобилност и похађање одабраних активности, те гарантује признавање ЕСПБ бодова и оцена стечених на размени.

Потписивањем Уговора о учењу, установа-прималац потврђује да су уговорене активности део постојећег курикулума, изражава сагласност о прихватању студента на размену и, с тим у складу, одобрава похађање и реализацију одабраних академских активности.

Уговор о учењу се сачињава на енглеском језику и у њему се обавезно наводе:

- Шифра предмета (*енг. Course unit code*) - уколико у установи-примаоцу постоји нумерација програмских садржаја;
- Називи предмета, односно активности за које се студент определио (*енг. Course unit title*);
- Број ЕСПБ бодова које сваки предмет, односно активност носи у установи- примаоцу (*енг. Number of ECTS credits*).

Уговор о учењу одлазећих студената потписују студент, директор (односно зам. директора) и надлежни ЕСПБ координатор. У случајевима када се матичном установом одлазећег студента сматра Академија, Уговор о учењу потписују надлежни ЕСПБ координатор и помоћник директора за наставу и међународну сарадњу.

Уговор о учењу долазећих студената потписују студент, надлежни ЕСПБ координатор и интитуционални координатор (на нивоу Академије или Високе школе, у зависности од одредби конкретног Уговора о учењу у случајевима када је установа-прималац долазећег студента Академије.

Уговор о учењу потписују надлежни ЕСПБ координатор и помоћник директора за наставу и међународну сарадњу, уколико Уговором о учењу није предвиђено нешто друго.

Уговорне стране, по правилу, потписују Уговор о учењу пре него што студент оде на размену, уколико установа-прималац не одлучи другачије.

Уговор о учењу се може накнадно мењати само уз сагласност свих потписника, а све промене морају бити у писаном облику.

Измене Уговора о учењу су саставни део Уговора о учењу који се попуњава и потписује само у случају да студент накнадно предложи измене и ако се о истим постигне сагласност свих уговорних страна.

Измене Уговора о учењу чине следећи подаци:

- Шифра предмета (*енг. Course unit code*) - уколико у установи-примаоцу постоји нумерација програмских садржаја
- Називи предмета, односно активности (*енг. Course unit title*)
- Ознаку да ли се избор предмета брише (*енг. Deleted course unit*) или се додаје нови предмет (*енг. Added course unit*)
- Број ЕСПБ бодова (*енг. Number of ECTS credits*).

Уговор о учењу и истраживању

Члан 8.

Уговором о учењу и истраживању (*енг. Study and Research Plan*) уговорне стране (студент, матична установа и установа-прималац) прецизирају академске обавезе и активности који ће студент докторских студија остварити на размени.

Одребе члана 7. овог Правилника које се односе на Уговор о учењу, аналогно се примењују и на Уговор о учењу и истраживању.

План обуке/истраживања/предавања

Члан 9.

План обуке/истраживања/предавања (*енг. Training/Research/Teaching Plan*) је документ којим студент предлаже активности које планира да оствари током периода размене у установи-примаоцу. На овај документ се аналогно примењују одредбе чланова 6, 7 и 8. Правилника.

Уговор о стручној пракси и обавези поштовања квалитета

Члан 10.

Уговором о стручној пракси и обавези поштовања квалитета (*енг. Training Agreement and Quality Commitment*) студент, матична установа и установа- прималац прецизирају садржину и квалитет стручне праксе студента.

Овим документом се утврђују исход стручне праксе у погледу стечених знања, вештина и компетенција, детаљан програм стручне праксе, радни задаци студента, план надзора и евалуације. Потписивањем Уговора о стручној пракси и обавези поштовања квалитета, матична установа се обавезује да дефинише исходе стручне праксе, помогне студенту у избору установе-примаоца, одабере студенте на основу јасних и транспарентних критеријума, пружи логистичку подршку студентима у погледу путовања, смештаја, визе и осигурања, изврши академско признавање периода мобилности студената и да са сваким студентом изврши евалуацију у погледу личног и професионалног развоја постигнутог током периода мобилности.

Потписивањем Уговора о стручној пракси и обавези поштовања квалитета, установа-прималац се обавезује да омогући реализацију стручне праксе на Уговором утврђен начин, сачини уговор или други правни акт који је релевантан за стручну праксу студента у складу са позитивноправним прописима дотичне земље, одреди ментора студенту који је на стручној пракси, пружи практичну подршку студенту у погледу осигурања и уклапања у нову средину.

Потписивањем Уговора о стручној пракси и обавези поштовања квалитета, студент се обавезује да успешно реализује стручну праксу, поштује правила установе-примаоца, комуницира са матичном установом у вези са изменама Уговора и поднесе извештај о оствареној стручној пракси.

Одредбе члана 7. овог Правилника које се односе на надлежност за потписивање Уговора о учењу, примењују се и на потписивање Уговора о стручној пракси и обавези поштовања квалитета.

Препис оцена

Члан 11.

Препис оцена (*енг. Transcript of Records*) је уверење о положеним испитима које издаје матична установа у облику формалног документа.

Препис оцена, осим података који се односе на студента, обавезно садржи податке о називима положених испита, добијеним оценама и броју постигнутих ЕСПБ бодова по предметима, податке о трајању студијског програма, као и остале додатне информације уколико се сматрају релевантним.

Препис оцена треба да садржи и објашњење начина оцењивања и бодовања (национални систем бодовања).

По окончању периода мобилности, високе школе (односно Академија, у случајевима када се подводи под појам матичне установе) су дужни да долазећим студентима издају препис оцена као доказ остварених академских активности, по могућству, на енглеском језику.

Ради аплицирања за програме мобилности, високошколске установе у случајевима када се подводи под појмом матичне установе) су у обавези, да на захтев, својим студентима издају препис оцена.

Потврда о обављеној стручној пракси

Члан 12.

Потврда о обављеној стручној пракси (*енг. Transcript of Work*) је документ којим установа-прималац пружа податке о обављеној стручној пракси и постигнутим резултатима студента.

Решење о академском признавању периода мобилности

Члан 13.

Решење о академском признавању периода мобилности је појединачни правни акт којим надлежни ЕСПБ координатор утврђује начин признавања положених испита, тј. ЕСПБ бодова и оцена које је студент остварио током периода мобилности.

Обавезни елементи Решења из претходног става су:

- подаци о студенту, установи-примаоцу и матичној установи
- предмети које је студент положио у установи-примаоцу (са освојеним ЕСПБ бодовима и добијеним оценама)
- предмети са матичне установе који ће се заменити предметима које је студент положио у установи-примаоцу
- предмети које је студент положио на размени, а који се не могу заменити, већ као изборне активности/предмети унети у Додатак дипломи
- начин еквиваленције оцена
- преостале обавезе које студент мора остварити како би испунио обавезе предвиђене релевантним семестром, односно академском годином (у случајевима када студент није остварио довољан број ЕСПБ бодова на размени)
- остали подаци које надлежни Академски ЕСПБ координатор сматра битним у конкретном случају.

Статус студента за време периода мобилности

Члан 14.

Док је на размени/стручној пракси у установи-примаоцу, студент задржава статус студента матичне високошколске установе.

Током периода мобилности, студент не прекида студирање нити му статус мирује у матичној установи, пошто се подразумева да је студент своје академске обавезе остварио у установи-примаоцу (осим уколико ово питање није другачије регулисано општим правним актом високе школе, о чему студент треба да је благовремено информисан).

За студенте који се опредељују за период мобилности који је краћи од једног семестра, примењује се принцип из претходног става, у сразмери са временским периодом provedеним на размени.

Студент који се финансира из буџета Републике Србије не губи овај статус током трајања периода мобилности.

Студент који спада у категорију самофинансирајућих студената, током периода мобилности наставља да редовно плаћа утврђену школарину својој матичној установи.

На писани захтев студента, матична установа му одобрава статус мировања, у складу са општим правним актом матичне установе.

Признавање периода мобилности

Члан 15.

Студент који је на основу потписаног Уговора о учењу био на размени, има право да му након повратка са размене матична установа призна резултате које је остварио у установи-примаоцу.

Признавање периода мобилности је поступак којим надлежни ЕСПБ координатор утврђује резултате које је студент постигао на размени и доноси одлуку о начину признавања положених испита (ЕСПБ бодоваи оцена) што се по окончаном поступку утврђује Решењем о признавању периода мобилности.

Студент је у обавези да надлежном ЕСПБ координатору благовремено достави све релевантне документе у вези са оствареном мобилношћу (писану молбу, Уговор о учењу/Уговор о учењу и истраживању/Уговор о стручној пракси и квалитету, Препис оцена, Уверење о обављеној стручној пракси, документ о систему оцењивања у установи-примаоцу (уколико овај податак није саставни део Преписа оцена), као и копије ових докумената).

Надлежни ЕСПБ координатор је дужан да у року од најкасније 7 дана пре почетка семестра у којем студент наставља програм у матичној установи, донесе Решење о признавању периода мобилности, те да исто достави студенту и студентској служби како би се регулисале све неопходне административне појединости у вези са оствареном мобилношћу.

Уколико административна процедура из претходног става није окончана у оквиру горе поменутог рока, матична установа је дужна да студенту омогући наставак студија и без уписа наведених података, као и да поменути процедуру доврши у најкраћем могућем року.

Начела признавања периода мобилности

Члан 16.

Признавање резултата (ЕСПБ бодова и оцена) стечених током периода мобилности заснива се на начелима транспарентности, флексибилности и правичности у складу са критеријумима и условима преношења ЕСПБ бодова прописаним општим актом високошколске установе, односно споразумом високошколских установа. Начело транспарентности подразумева да су правила о академском признавању периода мобилности јавно доступна (на веб страници и огласној табли Академије, односно Високе школе).

Начело флексибилности подразумева реалан приступ признавању резултата постигнутих на размени. Потпуно садржинско поклапање студијских програма матичне установе и установе-примаоца у којој је студент био на размени је немогуће. Из тог разлога је основни начин академског признавања периода мобилности фокусирање на сличностима и исходима учења, а не на разликама између студијских програма који се упоређују. Акцент је на знању које студент стекне на размени из одређене области, а које не мора бити идентично, већ сродно знању које би из одређеног наставог предмета стекао у матичној установи.

Надлежни ЕСПБ координатор се у поступку признавања периода мобилности руководи принципом правичности, као општеприхваћеног правног начела.

Члан 17.

Суштина мобилности је да се студенту омогући да академске активности оствари у установи-примаоцу и да му се период мобилности рачуна као да га је остварио у матичној установи.

Студент који у установи-примаоцу није положио све испите предвиђене Уговором о учењу, односно није стекао потребних 30 ЕСПБ бодова по семестру, а похађао је одговарајућу наставу, има право да у матичној установи полаже испит/е из семестра током којег је био на размени, без додатних предиспитних обавеза.

Упоређивање и процена сличности студијских програма

Члан 18.

Поређење и процену сличности предмета матичне установе и установе-примаоца врши надлежни ЕСПБ координатор матичне установе, односно његове организационе јединице (департамента, одсека, катедре...), руководећи се начелом флексибилности.

О избору ЕСПБ координатора Високих школа одлучују самостално. У случајевима када се под матичном установом подразумева Академија, улогу координатора врши руководилац конкретног студијског програма.

ЕСПБ координатор је искључиво надлежан да потписује основне документе мобилности (наведене у члану 5. овог Правилника) и њихове евентуалне измене.

ЕСПБ координатор је самосталан у својој процени сличности предмета које је студент у оквиру одговарајућег документа мобилности предложио да полаже у установи-примаоцу, а по потреби се, пре периода мобилности студента, саветује са деканом, ресорним продеканом и/или наставником надлежним за одређени предмет.

Препоручује се потпуно признавање предмета које је студент положио у установи-примаоцу уколико су они замењиви предметима које би студент полагао у матичној установи. Под замењивошћу се подразумева сродност научних области и стеченог знања као исхода савладаног градива (исход процеса учења).

Потпуно признавање из претходног става подразумева да студент након повратка са мобилности нема додатних академских обавеза (као што су нпр. писање семинарског рада, полагање колоквијума/дела испита и сл.) из предмета који је на основу Решења о признавању периода мобилности замењен предметом који је положио у установи-примаоцу.

Преношење и признавање стечених ЕСПБ бодова и оцена

Члан 19.

Основни критеријум за преношење и признавање ЕСПБ бодова и оцена стечених током периода мобилности је исход процеса учења, а у складу са следећим препорукама:

1. Признавање предмета који је студент одслушао и положио у установи- примаоцу, а који је сродан, тј. сличан неком предмету матичне установе, врши се на тај начин што ће се тумачити да је студент положио предмет који је предвиђен студијским програмом матичне установе. Студенту се признају назив, ЕСПБ бодови и фонд часова које сродан предмет има у матичној установи, без обзира да ли је предмет који је студент положио на размени носио више или мање ЕСПБ бодова.

2. Могућност „замене“ предмета матичне установе односи се и на обавезне на изборне предмете. У Додатку дипломи ће се у рубрици 6.1 (Додатне информације о студенту) назначити чињеница да је одређен предмет положен на размени у релевантној високошколској установи у иностранству и навешће се тачан назив предмета (на изворном језику), изворна оцена, ЕСПБ бодови и систем оцењивања установе-примаоца, тачно онако како су ови подаци наведени у Препису оцена.

3. Уколико садржај одслушаног и положеног предмета на размени у погледу исхода процеса учења битно одступа од њему сродног предмета у матичној установи или уколико предмет који је студент положио на размени уопште не постоји у матичној установи, тада ће се подаци о положеном предмету и оствареним резултатима у установи-примаоцу уписати у Додатак дипломи, на изворном језику и у изворном облику (у рубрици: „Положени следећи предмети/активности који нису предвиђени студијским програмом за стицање дипломе). У Рубрици 6.1 Додатка дипломи („Додатне информације о студенту“) назначује се чињеница да је тај предмет положен на размени, назив стране високошколске установе и систем оцењивања, тачно онако како су ови подаци наведени у Препису оцена

4. Студенту се признају оцене остварене у установи-примаоцу. Ако системи оцењивања у установи примаоцу и матичној установи нису истоветни, оцене се, процесом усклађивања, претварају у оцене матичне установе, у складу са ЕСПБ табелом оцењивања Европске комисије (*енг. ECTS Grading Table*), односно ЕСПБ скалом оцена (*енг. ECTS Grading Scale*), сагласно са чланом 20. овог Правилника.

5. Усклађене оцене из предмета које је студент положио на размени, а који су признати као да их је положио у матичној установи, улазе у просек оцена у матичној установи. Оцене које је студент добио за предмете који нису „замењени“ сродним предметима матичне установе, већ су у изворном облику назначене у складу са ставом 1. тачка 3. овог члана, не рачунају се у просечну оцену.

6. ЕСПБ бодови и оцене из става 1. тачке 1. и 2. овог члана се третирају као и сваки други предмет којег је студент положио у матичној установи (ЕСПБ бодови се рачунају у ЕСПБ бодове стечене у оквиру студијског програма).

7. ЕСПБ бодови предмета из става 1. тачке 3. овог члана не улазе у број ЕСПБ бодова у оквиру студијског програма, већ у укупан број стечених ЕСПБ бодова.

8. Уместо методе замене предмета како је то описано у тачкама 1-7 овог става, признавање периода мобилности студенту који је на размени остварио најмање 30 ЕСПБ по семестру може се вршити методом замене семестра за семестар. Овом методом, студенту се признају ЕСПБ бодови које је добио на размени и испити које је положио на размени, у њиховом изворном (оригиналном) облику и називу, без замене предмета са сличним предметом матичне установе и без претварања оцене у одговарајућу оцену матичне установе. ЕСПБ бодови које је студент добио на размени се

рачунају у број ЕСПБ бодова у оквиру студијског програма. Оцене које је студент добио на размени се не узимају у обзир приликом рачунања просечне оцене постигнуте током студија. Називи предмета које је студент положио на размени, ЕСПБ бодови и оцене које је студент добио на размени се у студентски индекс и Додатак дипломи уписују у њиховом изворном (оригиналном) облику. Применом методе замене семестра за семестар, ствара се претпоставка да је студент извршио све обавезе предвиђене у матичној установи за период који је провео на размени и студент по повратку са размене неће имати никаквих додатних академских обавеза у матичној установи везаних за његов период мобилности.

9. Метода описана у тачки 8. се може применити и у случају када је студент слободне изборне предмете положио на размени.

Тумачење и претварање оцена које је студент добио током периода мобилности у установи-примаоцу

Члан 20.

Студенту се признаје оцена коју је остварио на размени из предмета који се може заменити предметом са матичне установе на тај начин што ће се, уколико системи оцењивања у установи-примаоцу и у матичној установи нису исти, оцена коју је студент добио на размени претворити у оцену која би тој оцени одговарала у матичној установи (тзв. „усклађена оцена“).

Процес усклађивања оцена се врши ускладу са ЕСПБ водичем који је издат од стране Европске комисије (*енг. ECTS User's Guide*), а чијим се упутствима руководи овај Правилник.

Препоручује се да Високе школе, односно Академије усклађивање оцена врше у складу са ЕСПБ табелом оцењивања (*енг. ECTS Grading Table*).

С обзиром да је ЕСПБ табела оцењивања нов појам у европском високом школству, Академије ће као подршку високим школама у процесу усклађивања и еквиваленције оцена које су студенти стекли на размени у иностранству, сачинити моделе за пренос и еквиваленцију оцена за земље са којима постоји сарадња у оквиру програма мобилности.

Препоручује се да Високе школе, односно Академије, до момента док не започну са применом ЕСПБ табеле оцењивања, као и у случајевима за које не постоји горе поменути модел за пренос и еквиваленцију оцена, као основ за еквиваленцију оцена користе национални систем бодовања и упоређивање на основу тзв. ЕСПБ скале оцењивања (*енг. ECTS Grading Scale*).

Решење о признавању периода мобилности

Члан 21.

Након повратка студента са размене и достављања неопходне документације у складу са чланом 15. став 3. овог Правилника, надлежни ЕСПБ координатор без одлагања доноси Решење о признавању периода мобилности, а најкасније у року предвиђеном у члану 15. став 4. овог Правилника.

Препоруке за унапређење мобилности студената

Члан 22.

У циљу унапређивања процеса интернационализације у области мобилности студената и уједначавања административне процедуре, препоручују се следеће мере и активности:

- Правила о признавању периода мобилности учинити доступним студентима (на веб страници високе школе, односно Академије).
- Одредити ЕСПБ координатора на нивоу високе школе, односно њене организационе јединице (департмана, одсека...), имајући у виду члан 18. овог Правилника.
- Успостављање веб странице и на енглеском језику са подацима релевантним за потенцијалне долазеће студенте (о студијама, студијским програмима, контакт особама, логистичким подацима...)

- Поставити каталог предмета на српском и на енглеском језику на веб страницу Академије/ Високе Школе (шифра, структура, сврха, циљеви и курикулум студијских програма, исходи учења, информација о компетенцијама дипломираних студената)

- Да се на веб страницу Универзитета/факултета постави списак предмета који су у претходним случајевима замењени сродним предметима високошколских установа у иностранству и да се тај списак редовно ажурира. На овај начин ће се олакшати посао ЕСПБ координаторима, али и студентима приликом избора предмета за саставни елемент Уговора о учењу, односно осталих докумената мобилности.

- Да се, како одлазећим тако и долазећим студентима, Препис оцена издаје са табелом система оцењивања у Србији .

- Да на свакој Високој Школи буде запослена најмање једна особа задужена за међународну сарадњу, те да се, временом, на свакој Високој Школи оснује Канцеларија за међународну сарадњу.

- Високе Школе, односно Академије, прикупљају, обрађују и трајно чувају податке о мобилности студената и преношењу ЕСПБ бодова ради вођења евиденције и издавања јавних исправа.

- Високе школе редовно информишу Академију о броју и профили страних студената који су код њих на размени, студијској посети/стручној пракси или на комплетним студијама. Високе школе које имају особу надлежну за међународну сарадњу обавештавају Академију о страним студентима путем посебног централног софтвера који ће им се инсталирати, а остали факултети почетком сваког семестра податке о страним студентима достављају Канцеларији за међународну сарадњу Академије у виду штампаног или електронског документа.

- У случају недоумица у области мобилности студената, високе школе могу да се обрате телу за интегрисани истраживачки рад и међународну сарадњу Академије за мишљење

- Релевантан извор имплементације Европског система преноса бодова (ЕСПБ) је *ЕСПБ* приручник (*енг. ECTS Users' Guide*) који се може преузети са званичне интернет странице Европске комисије:

http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 23.

На мобилност студената у виду стручне праксе, аналогно се примењују одредбе овог Правилника које се односе на мобилност у виду студијског боравка.

Прилози овом Правилнику су модели основних докумената на којима се заснива мобилност студената и преношење ЕСПБ бодова који чине његов саставни део, а које могу све високе школе прилагодити својим потребама.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од објављивања истог.

Правилник ће бити објављен на интернет страници високе школе, односно Академије.

ПРЕДСЕДНИК АКАДЕМИЈЕ
ДИРЕКТОР ШКОЛЕ